

Sygn. akt II Ca 1187/17

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mariola Wojtkiewicz (spr.)

Sędziowie: SO Sławomir Krajewski

SO Karina Marczak

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 10 lipca 2018 roku w S.

sprawy z wniosku M. G.

z udziałem M. T., Z. C.

o zniesienie współwłasności

w związku z apelacją wnioskodawcy M. G. od postanowienia Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 28 czerwca 2017 r., sygn. akt I Ns 816/15,

na skutek zażalenia uczestnika M. T. na punkt III postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 05 kwietnia 2018 r., sygn. akt II Ca 1187/17

postanawia:

- 1. oddalić zażalenie;**
- 2. ustalić, że wnioskodawca i uczestnik ponoszą koszty postępowania zażaleniowego związane ze swoim udziałem w sprawie.**

SSO Sławomir Krajewski SSO Mariola Wojtkiewicz SSO Karina Marczak

Sygn. akt II Ca 1187/17

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 05 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie z wniosku M. G. z udziałem M. T., Z. C. o zniesienie współwłasności na skutek apelacji wnioskodawcy M. G. od postanowienia Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 28 czerwca 2017 r., sygn. akt I Ns 816/15:

I. zmienił zaskarżone postanowienie:

a) w punkcie 2. w ten sposób, że zasądził od wnioskodawcy M. G. na rzecz uczestnika postępowania M. T. kwotę 247.809 (dwustu czterdziestu siedmiu tysięcy ośmiuset dziewięciu złotych) tytułem spłaty i rozliczenia wydatków i rozkłada ją na 4 raty, pierwsza płatna w wysokości 61.953 (sześćdziesięciu jeden tysięcy dziewięciuset pięćdziesięciu trzech) złotych, w terminie do dnia 31 maja 2018 r., a kolejne raty w kwotach po 61.952 (sześćdziesiąt jeden tysięcy dziewięciuset pięćdziesiąt dwa) złote, płatne w okresach rocznych, do dnia 31 grudnia, poczynając od 2019 roku wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia w terminie płatności którejkolwiek z rat;

b) w punkcie 4. w ten sposób, że ustalił iż wnioskodawca poniósł wydatki na spłatę kredytu w kwocie (...) (czternastu tysięcy stu dwudziestu) złotych;

II. w pozostałym zakresie apelację oddalił;

III. ustalił, że każda ze stron ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie w postępowaniu odwoławczym.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że apelacja wnioskodawcy częściowo doprowadziła do zmiany zaskarżonego orzeczenia.

Odnośnie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie trzecim postanowienia, Sąd Okręgowy wskazał, że o kosztach postępowania apelacyjnego orzekł stosownie do dyspozycji art. 520 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy przyjmując, iż zarówno wnioskodawca jak i uczestnicy postępowania w tym samym stopniu zainteresowani byli rozstrzygnięciem sporu związanego ze zniesieniem współwłasności nieruchomości i rozstrzygnięciem ich wzajemnych roszczeń związanych z tym, Sąd ostatecznie uznał, iż brak było podstaw do odstąpienia od wyrażonej w tym przepisie podstawowej reguły orzekania w przedmiocie kosztów postępowania nieprocesowego. Sąd pokreślił, że zgodnie przyjmuje się, iż w tzw. sprawach działowych (tj. o dział spadku, podział majątku wspólnego, zniesienie współwłasności) z reguły nie występuje pomiędzy zainteresowanymi sprzeczność interesów, gdyż jego wynik prowadzi zgodnie z interesem uczestników do wyjścia ze wspólności składników majątkowych i uregulowaniem wzajemnych stosunków majątkowych. Z tych względów Sąd Okręgowy uznał, że każdy z uczestników winien ponieść koszty postępowania apelacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie, o czym na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. orzekł w punkcie III sentencji postanowienia.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł uczestnik postępowania M. T. zaskarżając je w zakresie pkt III. Zaskarżonemu orzeczeniu skarżący zarzucił:

1. obrazę przepisu art. 520 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, wskutek czego Sąd II instancji przyjął zaskarżony przepis jako podstawę do orzeczenia, iż każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie,
2. obrazę przepisu art. 520 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w sprawie, w której w postępowaniu przed Sądem II instancji uczestnicy byli w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania, a nadto interesy uczestników były rażąco sprzeczne,
3. obrazę przepisu art. 520 § 3 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., poprzez jego niezastosowanie w sprawie, w której apelacja wnioskodawcy została uwzględniona w niewielkim ułamku niecałych 18% żądanej kwoty,
4. obrazę przepisu art. 98 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. w związku z art. 100 k.p.c. w związku z art. 103 k.p.c. w związku z art. 13§ 2 k.p.c. w związku z art. 391§ 1 k.p.c., poprzez ich niezastosowanie,
5. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, poprzez nieuwzględnienie okoliczności, iż uczestnicy nie wnosili środków zaskarżenia, ponadto konsekwentnie wnosili w postępowaniu o oddalenie apelacji w całości, przez co należało przyjąć, iż wnioskodawca i uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania oraz ich interesy są sprzeczne, a ponadto apelacja została oddalona w przeważającej części.

Powołując się na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zasądzenie od wnioskodawcy M. G. na rzecz uczestnika M. T. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem Okręgowym w Szczecinie Sądem II instancji oraz zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika M. T. kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne, co w konsekwencji skutkowało jego oddaleniem.

Analiza akt sprawy pozwoliła dojść do wniosku, że Sąd II instancji słusznie uznał, iż w realiach niniejszej sprawy brak było podstaw do odstąpienia od wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c. podstawowej reguły orzekania o kosztach postępowania nieprocesowego. Sąd rozpoznający zażalenie podziela pogląd wyrażony w zaskarżonym orzeczeniu, że zarówno wnioskodawca jak i uczestnicy postępowania w tym samym stopniu zainteresowani byli zniesieniem współwłasności nieruchomości i rozstrzygnięciem o wzajemnych roszczeniach współwłaścicieli.

Zasada przewidziana art. 520 § 1 k.p.c. jest nienaruszalna wtedy, gdy uczestnicy są w równym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania lub – mimo braku tej równości – ich interesy są wspólne. W pozostałych wypadkach sąd może od niej odstąpić i na żądanie uczestnika, albo z urzędu – jeżeli działa bez adwokata lub radcy prawnego (art. 109 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) – orzec według dyrektyw określonych w art. 520 § 2 lub 3 k.p.c. (post. SN z 22.3.2012 r., V CZ 155/11, L., A. Z. red. Komentarz. Kodeks postępowania cywilnego, wyd. 9, 2017 r., L.).

Należy przy tym podkreślić, że sytuacja w postępowaniu nieprocesowym jest inna niż w procesie, w którym przegranie sprawy z reguły wywołuje skutek w postaci obowiązku zwrotu kosztów. Wynika to wprost z zawartego w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. wyrażenia "sąd może". W postępowaniu nieprocesowym sąd ma więc możliwość oceny, czy rodzaj sprawy, jej okoliczności, wątpliwość występujących w niej zagadnień prawnych czyniły i w jakim zakresie nietrafność lub nawet oczywistą niesłuszność stanowiska któregoś z uczestników w tym sensie "przegrywającego sprawę" i w zależności od tej oceny odmówić zasądzenia albo zasądzić zwrot kosztów. Rozwiązanie to jest elastyczne i uwzględnia różnorodność spraw rozpoznawanych w postępowaniu nieprocesowym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012 r., I CZ 148/12, OSNC-ZD 2013/2/45).

Mając powyższe na względzie należy stwierdzić, że w sprawach o zniesienie współwłasności nie występuje sprzeczność interesów między uczestnikami postępowania domagającymi się zniesienia współwłasności a prezentującymi jedynie odmienne zapatrywania co do sposobu dokonania zniesienia współwłasności, jak również co do ustalenia wysokości spłaty udziału w nieruchomości wspólnej, tak w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, jak i w postępowaniu odwoławczym. Mianowicie każdy ze współwłaścicieli może żądać zniesienia współwłasności i w tej sytuacji wszyscy współwłaściciele są tak samo zainteresowani zniesieniem współwłasności oraz w rozstrzygnięciu wzajemnych roszczeń w tym zakresie.

Wniesienie apelacji przez wnioskodawcę kwestionującego przyjętą przez Sąd pierwszej instancji wysokość spłaty udziału w nieruchomości wspólnej, jaką miał uiścić wnioskodawca na rzecz uczestnika, w kontekście nierozliczenia nakładów poczynionych przez wnioskodawcę na nieruchomość, a także związanej z tym kwestii terminu spłaty, nie stwarza sprzeczności jego interesów z interesem uczestnika akceptującego wysokość spłaty udziału w nieruchomości wspólnej i niewnoszącego apelacji oraz nie uzasadnia obciążenia skarżącego kosztami postępowania apelacyjnego.

W takim stanie rzeczy nie sposób było podzielić zarzutów i argumentów wywiedzionych przez skarżącego. Ponadto należy podkreślić, że prezentowane w niniejszym postanowieniu stanowisko jest zgodne ze stanowiskiem utrwalonym w judykaturze, mianowicie, że w sprawach tzw. „działowych” (a więc także o zniesienie współwłasności) nie zachodzi przewidziana w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. sprzeczność interesów uczestników, niezależnie od tego, jaki sposób zniesienia współwłasności czy podziału oni postulują i jakie wnioski składają w tym względzie. Wobec tego w sprawach o zniesienie współwłasności uzasadnione jest rozstrzygnięcie o kosztach postępowania na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., a więc z zastosowaniem przewidzianej tym przepisem zasady (post. SN z dnia 15 grudnia 2011 r. sygn. akt II CZ 120/11).

Wobec powyższego sąd odwoławczy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1. postanowienia. Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego był omówiony już przepis art. 520 § 1 k.p.c.

SSO Sławomir Krajewski SSO Mariola Wojtkiewicz SSO Karina Marczak

Sygn. akt II Ca 1187/17

ZARZĄDZENIE

1. odnotować,
  2. odpis postanowienia doręczyć :
    - pełnomocnikowi uczestnika
    - pełnomocnikowi wnioskodawcy
  3. po nadejściu zwrotek akta zwrócić
- S., 10 lipca 2018 r. SSO M. W.